

Meest voorkomende huidziekte bij paarden de baas

Project: Staart- en maneneceem

WAGENINGEN UR
For quality of life

Samenvatting

Wereldwijd vormt staart- en maneneceem (SME) de meest voorkomende huidziekte bij paarden. In Nederland is deze ziekte sterk seizoen- en streekgebonden. In sommige regio's komt deze huidallergie bij meer dan 70% van de paarden voor. Helaas bestaat er nog geen effectieve methode om SME te behandelen of te voorkomen. Daarom vindt onder leiding van Wageningen UR een vijfjarig durend onderzoek plaats. Dit spitst zich toe op de vraag of er een genetische oorzaak is en welke. Bovendien ligt het accent op de ontwikkeling van een goede behandelen opsporingsmethode (diagnostiek). Na tweeënhalf jaar blijkt er een doorbraak: op het DNA zijn gebieden gevonden die een rol spelen in de vererving van de aandoening.

Onderzoeksdoel

Dit onderzoek beoogt meer inzicht te verkrijgen in de immunologische, epidemiologische en genetische aspecten van staart- en maneneceem (SME) bij paarden. Doel is de mechanismen en genen te identificeren die verantwoordelijk zijn voor de gevoeligheid van paarden.

Huidontstekingen verminderen

Staat- en maneneceem (SME) is een huidallergie die ontstaat als gevolg van insectenbeten van knutten en knijten (Culicoides). Paarden kunnen er veel last van krijgen. Zij schuren en bijten intensief om de jeuk te verminderen. Ernstige huidontstekingen zijn het gevolg. In de ene regio komt het helemaal niet voor, terwijl in de andere regio bij meer dan 70% van de paarden ontstekingen optreden. Ook blijken er verschillen tussen rassen. Friese paarden (18%) hebben meer last dan Shetland pony's (8%). Hoe gingen we tot nu toe om met deze aandoening? Of we lieten ze op stal of we pakten de paarden als het ware in, om contact met de verantwoordelijke insecten zoveel mogelijk te vermijden.

Partners

- Wageningen UR
- Utrecht University (University & Research centre)
- Artu Biologicals
- Koepel Fokkerij

Vanuit dierenwelzijn ongewenste opties. Dus is de noodzaak groot op zoek te gaan naar middelen en methoden die dergelijke ernstige huidontstekingen aanzienlijk terugdringen.

Waardevolle fokkerijgegevens

De risicogebieden zijn in kaart gebracht en de gevoeligheid voor SME blijkt na vordering van onderzoek genetisch bepaald. Dat is goed nieuws, want dit biedt perspectief om via de fokkerij het probleem te verminderen. Gebruikmakend van deze kennis over het verantwoordelijk DNA is een effectief fokprogramma de volgende stap. Dankzij het fokken van minder gevoelige paarden neemt het percentage SME vanzelf af. Maar dan zijn we er nog niet. Daarom gaan de onderzoekers van Wageningen UR verder met de ontwikkeling van een diagnostische test om SME zo vroeg en accuraat mogelijk vast te stellen. Paarden zijn zo sneller te behandelen en hebben minder last van ontstekingen. Ook werken de Wageningse onderzoekers aan middelen die paarden beter beschermen tegen het ontstaan van ontstekingen. Niet alleen therapeutisch maar ook preventief. Te denken valt aan zowel vermindering van jeuk als van ontstekingspijn. Dit doen zij binnen een breed samenwerkingsverband.

Complementair samenwerkingsverband

Wageningen University, onderdeel van Wageningen UR, is de hoofdaannemer van dit project. Daarvoor werken zij samen met de Faculteit voor Diergeneeskunde te Utrecht. Het bedrijfsleven is vertegenwoordigd met Artu Biologicals uit Lelystad, onder andere producent van producten tegen allergieën bij mens en dier. Tevens is De Koepel Fokkerij met haar aangesloten leden en stamboekgegevens nauw betrokken bij dit project. Binnen dit project vullen de partijen elkaar goed aan. Het zijn duidelijk complementaire groepen. De fokkerijorganisatie levert een belangrijke bijdrage aan het verzamelen van gegevens in het veld, waarmee het projectteam aan de slag gaat. Ook vormt de zo geboden infrastructuur een prima basis voor genetisch onderzoek en immunologische testen bij optredende staart- en maneneceem. ■

Contact

Prof Johan van Arendonk
Wageningen University,
onderdeel van Wageningen UR
Leerstoelgroep Fokkerij en genetica
johan.vanarendonk@wur.nl
0317-480582